

[Socialministeren.]

et par år siden ændret praktisk talt hver paragraf i børneforsorgsloven. Endvidere er afsnittet vedrørende alkoholikere ændret. Vi er efter lovens princip overgået fra tvangsarbejdsanstalter til forsorghjem. Og bestemmelsen vedrørende forskudsvis udbetaling ændredes sidste sommer; grænsen for forskudsvis udbetaling blev forhøjet med sådan noget som 3 000 kr.

Det, der altså nu står tilbage, er en forenkling i forsorgslovens struktur og en yderligere humanisering af dens indhold, og det er jo rigtigt, hvad det ærede medlem hr. Mørk bemærkede, at forsorgsloven ikke længere er hovedloven på det socialpolitiske område. Det er de store pensions- og forsikringsordninger, som danner tyngdepunktet i vor sociale lovgivning og administration, og det er vel at mærke en lovgivning, der vedrører så at sige alle danske hjem.

Sociallovgivningen begyndte i forrige århundrede som fattighjælp og udviklede sig ind i vort århundrede gennem undtagelser fra fattighjælpen. K. K. Steinckes konstruktive socialreform betød historisk set det store gennembrud, nemlig et på medborgerretssynspunkt opbygget system, der bl. a. afløste skøn med faste satser, men tidsudviklingen har ført os videre. Det ledende socialpolitiske synspunkt er ikke hjælp i nød under fattigvæsenet med tab af borgerlige rettigheder som skræmmebillede. Målsætningen er at bevare den sociale standard også for de store befolkningsgrupper, ja, for hver enkelt medborger. Gennem sygeforsikring, pension o. s. v. vil vi medvirke til større social tryghed i hjemmene, således som de er flest. Vi ønsker at sikre den sociale standard mod væsentlige forringelser, da den er en forudsætning for kulturel udvikling og en forudsætning for moden demokratisk medvirken; den er medborgerlighedens forudsætning. Det, der bliver tilbage til social forsorg, er i virkeligheden af såre beskedent omfang. Der er faktisk sket en halvering af udgifterne i de sidste 25 år. De er i dag talmæssigt ikke højere end i 1933, ca. 60-70 mill. kr. I 1941-42 var udgifterne til kommunernes fattighjælp 70,1 mill., i 1954-55 57,5 mill., i 1956-57 68,6 mill., i 1957-58 68,7 mill., og i 1958-59, som er det sidste år, jeg har opgørelse for, er tallet nede på 55 mill. Selv om tallet har

været noget svingende, er det altså af meget begrænset omfang, ikke mindst set på baggrund af de sociale udgifter i øvrigt, som figurerer på socialministeriets budget. Kommune- og fattighjælpen udgør kun 2 pct. af de sociale udgifter under socialministeriet. Særhjælpen kunne man jo se på med dens skolebespisning, fortsat hjælp til kronisk syge, tuberkulose, polioramte o. s. v., men det er dog trods alt en særhjælp, som virker på mere varig basis, og som ikke har været genstand for nævneværdig individuelt skøn. Særhjælpen udgør 2 pct.

Sammenligner man med de store forsikrings- og pensionsordninger, træder der jo helt andre billeder frem. Folke- og invalidepensionen udgør 57 pct., sygeforsikringen 11 pct., arbejdsløshedsforsikringen 10 pct., den loypligtige ulykkesforsikring 2 pct. Altså stillet heroverfor: de sociale udgifter via socialkontorerne til kommune- og fattighjælp udgør kun 2 pct. af vore samlede sociale udgifter. Men hertil kommer, at grundsynspunktet er totalt forandret over for denne lovgivning. Synspunktet er ikke, at samfundet skal afvente en virkelig nødsituation og så gribe ind, når nødsituationen nærmer sig sit dybdepunkt, nej, det er tanken, at der straks bør hjælpes, og at hjælpen bør ydes i et sagligt, medborgerligt plan med det formål at bevare det enkelte menneskes muligheder i produktion og samfund. Det er revalideringstanken, der her melder sig. Der er for mig ingen tvivl om — som også sagt af enkelte ordførere — at revalidering vil komme til at danne det faktiske centrum i fremtidens socialforsorgsordning.

Enkelte ordførere har omtalt den opløsning af socialreformen, som nu foregår, idet lov efter lov udskilles til selvstændighed. Jeg vil gerne i tilknytning til disse bemærkninger sige, at jeg anser det for nødvendigt på ny at foretage en samling, men det bør næppe ske i form af en lov. I min skriftlige fremsættelse har jeg gjort opmærksom på, at det mest hensigtsmæssige vel nok vil være at samle forsikrings- og pensionslovene i én lov. I Sverige overvejer man for tiden at bringe disse lovgivningsområder ind i et vist administrativt fællesskab, hvilket for så vidt ikke er noget nyt; det finder f. eks. sted i England. Det vil ligeledes være naturligt at samle forsorgslov,